

Avondspreekuur

Interventies en instrumenten gericht op de organisatie van zorg

Doel	Jongeren met een chronische aandoening die regelmatig bij de polikliniek op controle moeten komen de gelegenheid geven dit te doen zonder school te missen.
Doelgroep	Jongeren van 12 tot 20 jaar met een chronische aandoening die op een middelbare school of beroepsopleiding zitten.
Beschrijving	<p>Bij het Erasmus MC / Sophia Kinderziekenhuis – HIV bleek dat hiv-geïnficeerde jongeren de driemaandelijkse controle als belastend ervoeren. Ze misten een dagdeel op school en hun afwezigheid riep vragen op bij medeleerlingen en leerkrachten, die vaak niet op de hoogte waren van hun diagnose.</p> <p>Onder het motto 'De patiënt centraal' werd een zorgvernieuwingsproject opgezet, gericht op een spreekuur in de (voor)avond, tussen 16.00 en 19.00 uur. Hierbij mochten geen concessies worden gedaan aan de kwaliteit van de zorg, inclusief die van het labonderzoek.</p> <p>Er werd een projectgroep gevormd, enerzijds om het probleem op te lossen dat het spreekuur deels buiten de gangbare kantooruren viel en anderzijds om draagvlak te creëren. In de projectgroep zaten het afdelingshoofd, een kinderarts, verpleegkundig specialist, clustermanager, verpleegkundig consulent en contactpersonen van alle meewerkende laboratoria. Er werd gewerkt met de 'Zeven Wijze W's': Waarom, Wat, Welke wijze, Wie, Waarmee, Waar, Wanneer (Gevers & Zijlstra), en met de Plan-Do-Study-Act-cyclus (Berwick). Het aantal patiënten was niet zo groot, waardoor de uitvoering overzichtelijk bleef.</p>
Verwijzing	<p>Linda van der Knaap & Petronette van Jaarsveld-de Bakker, Avondspreekuur voor hiv-geïnficeerde jongeren, Tijdschrift voor Verpleegkundigen, 2010, nr 3, 25-27.</p> <p>Contactpersoon Linda van der Knaap: l.vanderknaap@erasmusmc.nl</p> <p>Gevers, T., & Zijlstra T., <i>Praktisch projectmanagement I. Handleiding bij het voorbereiden, realiseren en beheersen van projecten</i>. Den Haag, SdU, 2005.</p> <p>Berwick, D.M., Developing and testing changes in delivery of care. <i>Ann. Intern Med.</i> 128, 651-656.</p> <p>Themapoli's – zie TOOL Themapoli</p>

Voorbeeld(en) van toepassingen in de Praktijk

Praktijkvoorbeeld	<p>Erasmus MC / Sophia Kinderziekenhuis - HIV probeerde overdag al zoveel mogelijk tegemoet te komen aan het schoolrooster van de kinderen: "Maar daar zit wel een beperking aan. We kunnen niet elke dag kinderen 'tussendoor' zien, dat is niet haalbaar. Het zou ook geen goede werkwijze zijn. Jongeren vragen ook of het niet mogelijk is minder vaak, bijvoorbeeld eens per half jaar op controle te komen. Ook dit vinden wij niet gewenst omdat therapietrouw juist bij tieners heel lastig kan zijn en er vrij snel resistentie tegen de medicatie kan ontstaan. Resistentie kan nadelige gevolgen hebben voor de prognose van de ziekte en eventueel voor de levensverwachting. Dit is een risico dat wij als team niet willen nemen." (Linda van der Knaap en Petronette van Jaarsveld-de Bakker)</p>
Effect/resultaat	Bij het Erasmus MC / Sophia Kinderziekenhuis – HIV was een belangrijke succesfactor dat de vraag uit de jongeren zelf kwam. De nagestreefde bezettingsgraad van 80 procent werd gehaald. Het bleek in een behoefte te voorzien en is nu vast ingebed in de zorgverlening.

Ervaringen

Het zou mooi zijn wanneer meer afdelingen na kantooruren een poli openstellen, zodat de laboratoria efficiënter kunnen worden gebruikt.

Overig

Een bijkomend voordeel voor de jongeren, die elkaar vaak al kennen van de jongerengroep hiv-positieve tieners, was dat zij elkaar rond het avondspreekuur weer eens zagen.